

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Josefin Jonson
Vattenavdelningen

Elektronisk
delgivning

BESLUT
2019-06-19

Diarienummer
535-16737-2018

Sida
1(9)

Göteborgs Stad, Fastighetskontoret
Ombud: Marin Miljöanalys AB
Att. Elin Steinwall
elin@marin.se

Beslut om vattenverksamhet avseende bryggdäck på fastigheten Lindholmen 735:484 i Göteborgs kommun

Beslut

Länsstyrelsen förelägger Göteborgs Stad, Fastighetskontoret att vidta följande försiktighetsmått, för det fall ni avser att genomföra arbetena i enlighet med inlämnade handlingar:

1. Arbeten som kan orsaka undervattensbuller (arbeten närmare än 60 meter från vattenområdet) får ej utföras nattetid (kl. 18-07) under perioden 15 april – 15 november.
2. Vid påslagning ska arbetena inledas med gradvis ökande slagenergi under flera minuter för att skrämja bort fisk innan skadliga nivåer nås inom närområdet.
3. Samtliga arbeten ska bedrivas på ett sådant sätt att markstabiliteten inte äventyras. Arbetena får inte heller äventyra stabiliteten eller hållfastheten i den befintliga tryckbanken i berört område.
4. Siltgardiner eller motsvarande avskärmning ska användas runt arbetsområdet vid pålning, schaktning och andra eventuella åtgärder som kan orsaka grumling, för att förhindra spridning av grumligt vatten och eventuella föroreningar från botten sediment.
5. Kontrollprogrammet ska innefatta kontroller av att avskärmning/siltgardin fungerar tillfredsställande. I det fall hög grumlighet uppmäts utanför avskärmningen ska Länsstyrelsen kontaktas.
6. Muddring, utfyllnad eller annan åverkan på bottenområdet får inte ske utöver vad som uppges i anmälan.
7. Vatten-, avlopps- och teleledning som kan ligga på botten får inte skadas.
8. Bestämmelserna om träskyddsbehandlat virke i Kemikalieinspektionens föreskrifter om bekämpningsmedel (KIFS 2008:3) ska följas.
9. Eventuell belysning under anläggningsarbetet och på färdigställd anläggning ska riktas så att den inte verkar bländande för sjöfarten.

Upplysningar

Om arbetsföretaget inte påbörjats inom två år eller avslutats inom fem år från beslutets datum ska förnyad anmälan ske till Länsstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Fastighetskontoret i Göteborgs Stad har genom ombudet Marin Miljöanalys AB anmält till Länsstyrelsen att ni önskar genomföra vattenverksamhet avseende anläggande av ett bryggdäck på fastigheten Lindholmen 735:484 i Göteborgs kommun. Syftet med anläggningen är att i enlighet med planbestämmelse öka rekreativvärdet för området kring Götaverksgatan och möjliggöra blandstadsbebyggelse.

Bryggdäcket ska vara ca 1900 m² stort. På bryggdäcket kommer eventuellt en restaurangbyggnad att uppföras. Om ingen restaurang byggs kommer pålning enbart ske med stålörspålar, totalt 220 st med uppskattad total tidsåtgång 50 dagar för pålningen. Om restaurangbyggnad uppförs kommer stålörspålar eller betongpålar att användas. Kaj kommer att byggas med träpålar likt kringliggande konstruktioner.

Bryggdäcket inklusive pålning kommer att utföras på en tidigare anlagd tryckbank. Vid installation av pålar genom tryckbanken ska pålarna prylas/borras genom banken och geonätet, för att inte skadas eller dra med nät och massor ned. Det kan behöva förschaktas i östra delen av bankfyllningen inför pålslagning; en försiktighetsåtgärd som kan behöva vidtas om det förekommer större sten eller block i tryckbanken som hindrar pålslagning. I sådant fall begränsas schakten till ca 2 meters djup och uppschaktade massor läggs tillbaka efter att pålen är slagen.

Vid anläggningen av bryggdäcket kommer nytt byggmaterial att transporteras till området sjövägen och med lastbil. Lokal uppgrumling av sediment kan ske men spridningen bedöms bli av ringa omfattning p.g.a. stagnanta vattenförhållanden. Buller kommer att alstras under pålningsarbetet. Entreprenörer avser att följa restriktioner angivna i Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15).

Ni avser att utföra följande skadeförebyggande åtgärder.

- Använda avskärmning/siltgardin vid pålningsarbete för att begränsa grumling och spridning av ev. förorenat sediment i arbetsområdet.
- Gradvis ökande slagenergi under inledandet av pålslagningen för att skrämja bort fisk i området innan skadliga nivåer uppnås.
- Ledningar på botten kommer inte att skadas.
- Arbeten i området kommer att ske på sådant sätt att markstabiliteten inte äventyras.
- Skyltar och belysning placeras på sådant sätt att sjöfart på älven inte störs eller bländas.

Ni har uppgett att ett kontrollprogram ska upprättas under byggskedet, som är gemensamt och samordnat med alla inblandade entreprenörer (transport, pålning och byggnation). Kontrollprogrammet innebär mätning av turbiditet i vattnet för att säkerställa att gränsvärden inte överskrids.

Det aktuella området omfattas av detaljplan, miljö kvalitetsnormer för vatten samt ett kommunalt område av kulturhistoriskt värde. Platsen berörs också av en lagakraftvunnen detaljplan från 2014.

Det aktuella vattenområdet utgörs av vattenförekomsten Göta älv (<http://viss.lansstyrelsen.se/>). Vattenförekomsten är klassad som kraftigt modifierat vatten (KMV) och har otillfredsställande ekologisk potential.

En anmälan om vattenverksamhet för aktuell åtgärd har tidigare lämnats in till Länsstyrelsen (Länsstyrelsens diarienummer 535-6594-2015). Länsstyrelsen beslutade om att förelägga om försiktighetsmått. Beslutet togs inte i anspråk och därför har nu en ny anmälan gjorts av en annan anmälare.

Yttranden

Länsstyrelsen har skickat ärendet på remiss till Statens Geotekniska Institut (SGI), Miljöförvaltningen, Sjöfartsverket, Göteborgs Hamn AB, Transportstyrelsen, GREFAB, Trafikkontoret samt ägare till närliggande fastigheter. Följande yttranden har inkommit.

Statens Geotekniska Institut har i huvudsak angett följande i sitt första yttrande.

Förorenad mark: SGI rekommenderar att sedimentprovtagningar utförs i området, eftersom den planerade anläggningen kan försvåra eventuella framtida åtgärder.

Geoteknik: Sökande bör kontrollera om tidigare uppmätta rörelser i tryckbanken har stannat, såväl vertikala som eventuella horisontella, och att man vid projektering av grundläggningen tar hänsyn till eventuella pågående och framtida rörelser. SGI ställer sig frågande till om sökanden har kontrollerat att mothåll som medräknats från angränsande sektioner till ”sektion 2” kan bäras i dessa angränsande sektioner. Sökande behöver förtydliga om de har kontrollerat om det gått några skred i tryckbanken.

SGI har yttrat sig i ärendet en andra gång. Detta yttrande återfinns i sin helhet i bilaga 3 till detta beslut.

Miljöförvaltningen: Miljöförvaltningen har inga uppgifter om naturvärden på botten i vattenområdet och sökande bör komplettera med uppgifter om förekomst av växter och djur på platsen. Det finns höga föroreningshalter i anslutande landområden. Om åtgärden kommer att påverka kajkanten/strandzonen behöver man undersöka marken med avseende på föroreningar. I Miljöförvaltningens tidigare yttrande framfördes att det är viktigt att materialet som ska användas för konstruktionen regleras, att grumling och spridning av bottenmaterial minimeras, samt att arbeten som orsakar undervattensbuller bör regleras. Miljöförvaltningen anser att dessa aspekter bör hanteras på liknande vis som i tidigare beslut (535-6594-2015).

Sjöfartsverket: Sjöfartsverket ser positivt på planerad verksamhet och har i sak inget att erinra. Sjöfartsverket önskar att beslutet innehåller följande villkor:

- Eventuell belysning under anläggningsarbetet och på färdigställd anläggning ska riktas så att den inte verkar bländande för sjöfarten.

- När byggnationen färdigställts ska dess koordinater geodetiskt bestämmas och rapporteras till ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen) för införande i sjökort. Koordinater levereras i SweRef 99 TM med tre decimalers noggrannhet. Eventuellt ritningsunderlag levereras i SHP eller DWG format.

Göteborgs Hamn AB: Efter avslutat arbete och färdigställande skall koordinaterna för bryggan sändas in till ufs@sjofartsverket för införande i sjökort. I övrigt inget att erinra.

Transportstyrelsen: Transportstyrelsen har inget att invända mot anmälan, men vill ta tillfället att informera om att bryggor samt eventuella förändringar av strandlinjen bör mätas in enligt FSIS-44 och redovisas till Sjöfartsverket.

Anmälarens bemötande av yttranden

Ni har blivit underrättade om inkomna yttranden i ärendet. Länsstyrelsen har valt att inte kommunicera SGI:s andra yttrande till er, då detta inte har bedömts nödvändigt för utgången i ärendet. Ni har lämnat i huvudsak nedanstående bemötande av SGI:s första yttrande.

Förorenad mark

Det projekterade bryggdäcket planeras anläggas i bassängens nordöstra hörn med pålning igenom en tryckbank. Tryckbanken består av fyllnadsmaterial med kornfraktion 0-500 mm som ligger ovanpå befintligt botten. Sökanden har tidigare yrkat på skydds- och skadeförebyggande åtgärder under anläggnings- och driftskede för att begränsa grumling och spridning av eventuellt förorenade sediment i området. Sökanden anser därför att sedimentprovtagning och riskanalys inte är nödvändigt innan anläggningsarbetet av sökt verksamhet börjar.

Geoteknik

Marin Miljöanalys AB utförde 2019-03-12 en sjömätning i området för att utreda eventuell vertikal och horisontal rörelse av tryckbanken som anlades 2011. Resultaten från sjömätningen 2019 jämfördes med sjömätning som genomfördes efter inrättandet av tryckbanken 2013. Nivåförändringarna i tryckbanken är i medel -7,5 cm på nivån -2 till -4 m och +5,8 cm på släntyta på nivån -8 till -9 m. Nivåsänkning/sättning i djupintervallet -2 m till -8 m synes något mindre än tidigare redovisad sättningsprognos som anger 10-15 cm på 5 år. Nedre delen av tryckbankens slänt (under -5 m) är förmodligen föremål för både sättning och sedimentation. Nivåhöjningen i hamnbassängen och nedre slänt hänförs till sedimentation, framförallt under språngskiktetsnivån (ca -5m).

Sektion 3 har i beräkningarna (bilaga 1:9–1:10) en lågpunkt mot tryckbanken på ca +4. I sektion 2 är geometrin något högre på ca +5. 3D-effekten baseras på den starka grannen. Då geometrin i plan är gynnsam pga. att sektion 2 är tagit i värsta snittet diagonal in mot bassängen anses att fullgod säkerhet mot skred föreligger för planerade utbyggnation. Grannsektionerna 1 och 3 är med god marginal över gränsvärdet för säkerheten.

Jämförelser mellan sjömätningarna som genomförts 2013 och 2019 av Marin Miljöanalys AB i berört vattenområde påvisar ingen förekomst av skred i tryckbanken.

Motivering till beslutet

Mot bakgrund av det som framkommit i ärendet bedömer Länsstyrelsen att det finns anledning att förelägga om särskilda försiktighetsmått.

Länsstyrelsen bedömer att det är nödvändigt att tidsmässigt begränsa pålningsarbeten som kan påverka fisk i Göta älv, för att på så vis minimera den skada som undervattensbuller kan ge på vattenlevande organismer. Vidare är det nödvändigt att påslagsning inleds med gradvis ökande slagenergi för att på så vis skrämja bort den fisk som uppehåller sig i närheten av arbetsområdet och därmed undvika att fisken tar skada av för kraftiga ljudvågor som fortplantas genom vattnet.

I ärendet har SGI ställt frågor avseende stabiliteten i tryckbanken där pålning och bryggdäck ska anläggas. Geotekniska utredningar har genomförts i området. Länsstyrelsen anser därför det är viktigt att verksamheten bedrivs på ett sådant sätt att stabiliteten varken i mark eller i tryckbank äventyras. Länsstyrelsen förutsätter att SGI:s synpunkter angående planerade arbeten beaktas.

Kontrollprogrammet ska innefatta kontroller av att avskärmning/siltgardin fungerar tillfredsställande. I det fall hög grumlighet uppmäts utanför avskärmningen ska Länsstyrelsen kontaktas. Länsstyrelsen bedömer också att det är lämpligt att verksamhetsutövaren genomför kontroller avseende stabilitet under anläggnings- och driftskedet för anläggningen.

Ni har uppgett att en del av pålningen avses ske med träpålar. Kemikalieinspektionens föreskrifter om bekämpningsmedel (KIFS 2008:3) innehåller också bestämmelser om träskyddsbehandlat virke och ska därför beaktas i detta fall.

Länsstyrelsen bedömer att planerade åtgärder kan genomföras utan nämnvärda skador på naturmiljön i vattenområdet, under förutsättning att arbetena utförs enligt anmälan och att ni följer de försiktighetsmått som Länsstyrelsen förelägger om.

Möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten i den berörda vattenförekomsten Göta älv bedöms inte påverkas.

Sveriges riksdag har formulerat 16 miljö kvalitetsmål som ska leda vår strävan att nå en ekologiskt hållbar utveckling. Flera av dessa har anknytning till vattenmiljöer/strandmiljöer. Länsstyrelsen bedömer att den aktuella åtgärden inte försvårar uppfyllandet av miljö kvalitetsmålen.

Framkommer nya omständigheter kan Länsstyrelsen komma att göra en annan bedömning.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslutet är fattat med stöd av 23 § förordning (1998:1388) om vattenverksamheter.

När en anmälan om vattenverksamhet är tillräckligt utredd, ska Länsstyrelsen besluta om de förbud för verksamhetsutövaren som behövs enligt miljöbalken, förelägga verksamhetsutövaren om de försiktighetsmått som behövs enligt miljöbalken eller förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd enligt 11

kap. 9 § miljöbalken. Om det inte behövs något förbud eller föreläggande skall verksamhetsutövaren underrättas om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från Länsstyrelsens sida (23 § förordning (1998:1388) om vattenverksamheter).

Information

- Detta beslut ger ingen rättighet gentemot andra som äger mark- eller vattenområden eller som har rättigheter där.
- Du som verksamhetsutövare måste ha rådighet (förfoganderätt) över vattnet i aktuellt område och ansvarar själv för att införskaffa det.
- Ägaren till en vattenanläggning är skyldig att underhålla denna så att skada inte uppkommer på allmänna eller enskilda intressen genom ändrade vattenförhållanden (11 kap. 17 § miljöbalken).
- Den som äger eller brukar en fastighet skall oavsett om området tidigare ansetts förorenat genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening på fastigheten och föroreningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (10 kap 11 § miljöbalken).
- Som verksamhetsutövare är man skyldig att fortlöpande utföra kontroll vid genomförande av åtgärder som kan befaras medföra olägenhet för människors hälsa eller påverka miljön enligt 26 kap. 19 § miljöbalken. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga olägenhet eller miljöpåverkan. Resultaten av undersökningarna ska dokumenteras (6 § förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll).
- Exakt läge på genomförd åtgärd ska inrapporteras med koordinater till Sjöfartsverket via epost: ufs@sjofartsverket.se
- Ni ska meddela Kustbevakningens ledningscentral när ni påbörjar respektive avslutar era arbeten, via telefon (tel. 0776-70 60 00) eller epost: lc@kustbevakningen.se
- Det är ert ansvar att samtliga involverade entreprenörer får ta del av och följer detta beslut.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 2.

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av vattenvårdshandläggare Dan Hellman med Josefin Jonson som föredragande.

Dan Hellman

Josefin Jonson

Bilaga

1. Karta över aktuellt område
2. Hur man överklagar
3. Yttrande från SGI, daterat 2019-06-03

Kopia till

Statens Geotekniska Institut, wilhelm.rankka@swedgeo.se

Miljöförvaltningen, miljoforvaltningen@miljo.goteborg.se

Sjöfartsverket, sjofartsverket@sjofartsverket.se

Göteborgs Hamn AB, info@portgot.se

Transportstyrelsen, sjofart@transportstyrelsen.se

Trafikkontoret, trafikkontoret@trafikkontoret.goteborg.se

GRAFAB, kundservice@grefab.se

Kustbevakningen, registrator@kustbevakningen.se

Vasakronan Lindholmskajen AB, c/o Castellum Väst AB, Box 8725, 402 75
Göteborg

Eklandia Hisingen 16 AB, c/o Castellum Väst AB, Box 8725, 402 75 Göteborg

Eklandia Hisingen 17 AB, c/o Castellum Väst AB, Box 8725, 402 75 Göteborg

Fastighets AB Navet, Box 8003, 402 77 Göteborg

Lindholmspiren 1 AB, Castellum Väst AB, Box 8725, 402 75 Göteborg

Smebab Grön AB, Box 53121, 400 15 Göteborg

Fastighetsaktiebolaget Fribordet, Box 8003, 402 77 Göteborg

Bostadsrättsföreningen Lindholmskajen, c/o Peab Bostad AB, 401 80 Göteborg

HSB Bostadsrättsförening Blanka i Göteborg, Box 311 11, 400 32 Göteborg

Bilaga 1: Karta med aktuell plats för bryggdäcket inringad.

Bilaga 2

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Mark- och miljödomstolen. **Observera att du ska skicka eller lämna in överklagande till Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till vastragotaland@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till domstolen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det domstolen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter:

- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din mening, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud som kan sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefonnummer 010-224 40 00. **Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.**